

Kan vi börja tillvarata senvävnad från avlidna i Sverige och i så fall hur?

Förslag på nationella riktlinjer från VOG ben

Per Ramberg, överläkare Östersunds sjukhus, adjungerad i VOG ben

Vävnadsområdesgrupp ben (VOG ben) fick förfrågan från några kliniker som närde planer på att börja tillvarata senvävnad från avlidna om hur detta skulle gå till.

Följande frågor behövde besvaras: Hur påverkas de biomekaniska egenskaperna av nedfrysning? Hur vanligt är det med kontaminerad vävnad och hur vanligt är det med överföring av smittämnen? Hur påverkar olika steriliseringsmetoder vävnaden? Vilka är de kliniska resultaten vid användande av färskfrusna, icke steriliserade respektive steriliserade allogena sentransplantat vid främre korsbandskirurgi?

Metod

En systematisk litteraturgenomgång i Pub Med och Clinical Queries (se referens).

Resultat och konklusion

Senvävnad som förvarats nedfrost får en ökad elasticitet och en nedsatt maximal hållfasthet men de kliniska resultaten vid främre korsbandsplastik har inte påverkats negativt av detta.

Eftersom man inte funnit någon ökad infektionsfrekvens vid användande av icke steriliserade senor, risken för överföring av virusmitta är mycket liten och senvävnadens biomekaniska egenskaper påverkas i negativ riktning av strålning bör inte senvävnaden steriliseras.

Rekommendation

	Rekommendationsgrad (GRADE)
● Senallograft kan förvaras nedfrysta i lågtemperaturfrys utan särskild bearbetning.	1B
● Högdosbestrålning rekommenderas inte	1A
● Lågdosbestrålning rekommenderas inte	1C

Referens

www.vavnad.se/ben/dokument/Tillvaratagande_av_allogena_sentransplantat